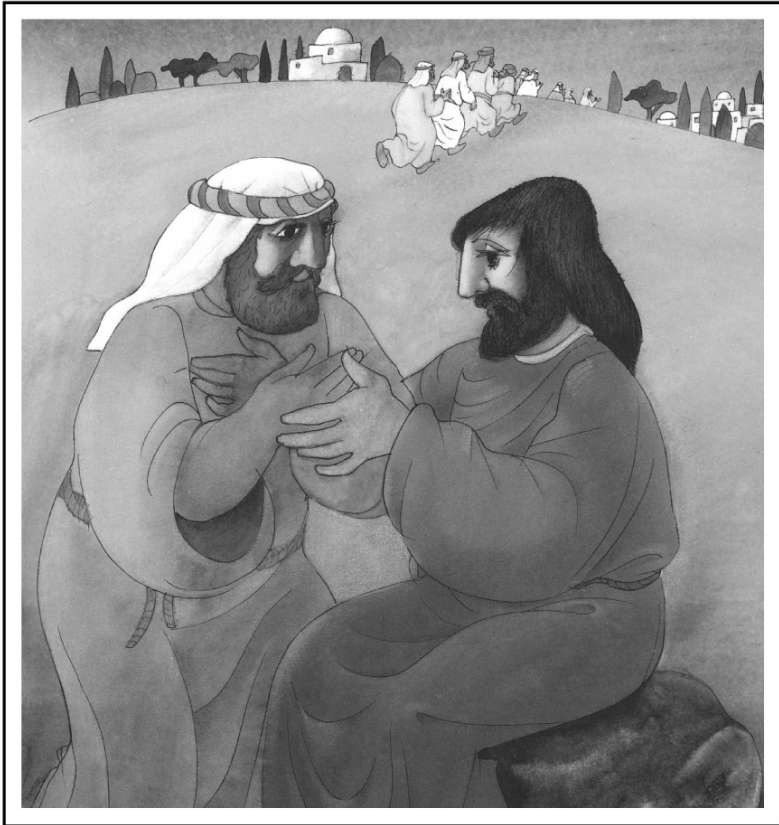

katakomby

Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Miroslav Rada: Detail ilustrace ze zpěvníku *Haleluja Amen*; vydal Kalich 2008 ●

Říjen 2009

Malomocní hlasitě volali: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“
Když je uviděl, řekl jim: „Jděte a ukažte se kněžím!“ A když
tam šli, byli očištěni.
Lukáš 17,13-14

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé!

S novým školním rokem jsme na biblických hodinách otevřeli knihu proroka Zacharjáše. A hned při prvním setkání jsme si uvědomili, jak je právě dnes inspirativní. Přečtete si začátek 1. kapitoly s mohutnou výzvou k návratu k Hospodinu: „Toto praví Hospodin zástupů: Obráťte se ke mně, je výrok Hospodina zástupů, a já se obrátím k vám, praví Hospodin zástupů.“

Silné, naléhavé, působivé slovo. Ale právě v tom je vlastně jeho riziko. Díváme se na něj, nasloucháme mu znovu a znovu a nevíme si s ním vlastně rady. Jako by s ním pouze přibyl další tlak do našich životů. Víme, že je mnoho co změnit – v nás i kolem nás. Jak změnit stav společnosti, která je zcela zřetelně určována sobeckými zájmy, osočováním, nenávisť, která se potácí bez jakékoliv vize? Jak změnit stav společnosti, kde odlišnost názorů nebo způsobu života je důvodem k nenávisť, kde si neumíme naslouchat v soukromém životě, natož pak v životě veřejném? Jak změnit stav společnosti, ve které přestáváme vnímat všechno to krásné a dobré, o co se lidé snaží, kde ztrácíme naději, že existuje cesta skutečné lidskosti? Jsem hluboce přesvědčen, že právě tato skepse a ztráta jistot je důvodem tak masivního rozpadu vztahů. Ano, je o čem si povídat s prorokem. „Toto praví Hospodin zástupů: Obráťte se ke mně, je výrok Hospodina zástupů, a já se obrátím k vám, praví Hospodin zástupů.“ Co vlastně máme dělat?

Je to výzva, samozřejmě. Ale mě se čím dál tím víc zdá, že tu před sebou máme nabídku, která ukazuje cestu právě uprostřed té obrovitosti věcí a problémů kolem nás. Nabídka ke zcela novému způsobu vnímání. Nabídka ke srovnání hodnot. Povzbuzení k odvaze zvolit své místo, na kterém budu pracovat ze všech sil s dobrým svědomím. Povzbuzení k vděčnosti za rodinu, partnerský vztah a k odvaze investovat právě tady svůj čas v důvěře, že to má budoucnost. Povzbuzení k odvaze pomoci – ne všude, ale v jednom, konkrétním okruhu lidí. To vše je skutečně náročné uprostřed tlaků v globalizované společnosti, kdy jsme denně konfrontováni s pocitem bezmoci tváří v tvář novým problémům, novému neštěstí, nové bolesti.

Je náročné být člověkem. Ale jde to. To, o čem nás prorok Zacharjáš naléhavě ujišťuje, je základní jistota, že rozhodujícím zdrojem takového života je Hospodin. Proto prorok volá ze všech sil, aby to slyšeli jeho současníci – i my. „Toto praví Hospodin zástupů: Obráťte se ke mně, je výrok Hospodina zástupů, a já se obrátím k vám, praví Hospodin zástupů.“

Jiří Ort

Zápis ze staršovstva Praha Vršovice

10.9. 2009

Zprávy ze sboru

- nedělka – dvě skupiny dětí – starší a mladší – je nedostatek učitelů především pro starší děti
- mládež – zkusíme se scházet dohromady s mládeží na Vinohradech, filmové kluby ponecháme
- biblická hodina pro děti – hezky se rozjíždí, schází se zatím 4 děti
- maminky s dětmi se teprve začnou scházet
- biblické hodiny pro st. mládež a třicátníky se přesouvají na první úterky v měsíci

Sborový výlet

- návrh platby: 380,- dospělí, 330,- důchodci a studenti, 250,- děti

Byt

- staršovstvo vyžaduje doručení písemné výpovědi z nájmu, která byla zatím nájemníky podána ústně
- v případě ukončení nájmu jsme srozuměni s tím, že bude provedena rekonstrukce bytu tak, aby byl dále pronajatelny (sporák, koupelna, malování apod.); finance jsou na to rozpočtované

Dětská místnost

- děkujeme Ondřejovi i celé rodině Radových za vytvoření krásného prostředí pro děti

Studijní volno kazatele

- staršovstvo souhlasí s žádostí kazatele Jiřího Orta o studijní volno v termínu 1. 1. 2010 až 31. 3. 2010 (v tuto chvíli je již schváleno i Synodní radou ČCE) zastupovat bude v tomto období bratr farář Josef Bartošek

Zapsal Michael Erdinger

60 let spolu

Už v úvaze hned v úvodu dopisu jsem v duchu myslel na manžele Veberovi, na Jiřinku a na Emila. Ve sborovém dopise jsme už několikrát vzpomínali – a rádi vzpomínali – při jejich osmdesátinách nebo při Emilově odchodu ze staršovstva

sboru. Ale tentokrát chci mluvit o něčem jiném. Při příležitosti diamantové svatby si uvědomuji jejich společné životní svědectví. Svědectví, které je vlastně velice prosté, ale právě proto velice silné.

Vystihuje je žalm 127, ze kterého si Jiřinka s Emilem vybrali text kázání při děkovné bohoslužbě za jejich společný život. „Nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo usilují ti, kteříž stavějí jej; nebude-li Hospodin ostržhati města, nadarmo bdí strážný.“

Jakoby nám otevírá oči pro život. Nevede k pasivitě, ke skepsi, ale k vděčnosti. Najednou se před námi otevírá svět kolem nás s jeho dary, které nám Pán Bůh nabízí. A otevírá se nám pohled na člověka. Na toho nejbližšího člověka, na vztah, který jsme dostali jako dar. Tento pohled naplněný vděčností nám

umožňuje přijímat jeden druhého s jeho obdarováními i s jeho chybami. Umožňuje život, který nevnímá pouze svá práva a proto je otevřený úžasu nad Božím působením.

Právě to vnímám u Jiřinky a Emila. Není možné o nich mluvit odděleně – to si uvědomují všichni, kdo je znají. Dostali jeden druhého jako dar. Už před 60 lety. A vděčnost za něj z nich cítíme při každém setkání s nimi. Náš mladý sbor oba provázeli od jeho počátku. I jejich služba byla vždy společná. Společná byla a je i jejich radost z Božích darů, které je v životě provází. Z rodiny jejich syna Petra, z vnoučat, na která jsou náležitě hrdí. Ale také ze všeho kolem nás. Ještě dnes, když jen trochu mohou, jedou ven, kde obdivují krásu přírody i všeho, co vytvořil člověk jako poděkování Pánu Bohu. To jasně cítíme za jejich láskou ke kultuře, k umění.

Hlavou se mi honí vzpomínky na mnohá setkání – u Veberů doma, ve sboru, na sborových výletech, na krátké, „technické“ předání informací, na dlouhé rozhovory o víře a o sboru, na vzpomínky na život v Čáslavi, na začátky v Praze, na výlety v různých místech naší republiky i mimo ni. Není snadné to všechno utřídit. Není snadné vzpomínat a promýšlet dary 60 let společného života dvou lidí, kteří mě provázeli po celou dobu mého působení v našem sboru. A tak doplnění mého kusého ohlédnutí nechám na každém z vás. Já pouze za nás všechny poděkuji Pánu Bohu za svědectví, které se nám v životě Jiřinky a Emila dostalo a popřeji jim, aby je Pán Bůh provázel i v dalších jejich společných letech.

Jiří Ort

Podzimní rekreace v Chotěboři

Ráda bych vám ji doporučila. Přípravuje ji pro (nejen) starší generaci vždy prvních 14 dní v září chrudimský seniorát naší církve. Měla jsem možnost se tohoto pobytu už třetím rokem zúčastnit. Z našeho vršovického sboru jsem nebyla sama, řadu let tam už jezdívá sestra Vinklářová, která mne častokrát na tento pobyt zvala, a letos již podruhé i Hana Velátová. Středisko se nachází na mírně svažité louce uprostřed lesů. Bydlí se ve dvou dlouhých nízkých domcích, většinou ve 3-4 lůžkových pokojích, nyní již s ústředním topením. Sociální vybavení je společné, kuchyně a jídelna je v samostatné budově, malá kuchyňka k dispozici v každém domku.

Oáza klidu, pohody, přátelských rozhovorů, procházek lesem a velmi milého a srdečného společenství, to vše působí pokoj v duši, osvěžení těla i ducha, odpočinutí od starostí a všelijakých zmatků, které na nás dotírají v našem všedním životě. Duchovní posilou jsou ranní a večerní pobožnosti i nedělní bohoslužby.

pokračování na str. 8

Program na říjen 2009

12.10.2009	pondělí	19.00	schůzka mládeže	ve sboru na Vinohradech
13.10.2009	úterý	19.30	biblická hodina pro st. mládež a třicátníky	u Ortů – Čermákova 3, Praha 2
14.10.2009	středa	14.30	maminky s dětmi	káže Jiří Ort
18.10.2009	neděle	9.30	bohoslužby s VP	Ari Folman: Valčík s Bašírem
19.10.2009	pondělí	18.00	filmový klub	Klub Válec Polská 1, Praha 2
22.10.2009	čtvrtek	19.00	setkání třicátníků	káže Jiří Ort
23.-26.10.2009			návštěva sboru z Bielefeldu	
25.10.2009	neděle	9.30	bohoslužby po bohoslužbách posezení s hosty z Bielefeldu	káže Jiří Ort
1.11.2009	neděle	9.30	bohoslužby s dětmi	káže Jiří Ort

3.11.2009	úterý	19.30	biblická hodina pro st. mládež a třicátníky	káže Ladislav Mečkovský
8.11.2009	neděle	9.30	bohoslужby	Petr Brodský: Povídání o sborech naší církve v zahraničí
19.11.2009	čtvrtek	14.00	schůzka seniorů	
19.11.2009	čtvrtek	20.00	Setkání staršovstva	

Úřední hodiny faráře

středa	18.00-19.00
čtvrtek	9.00-12.00

Pravidelná setkání (případné změny budou vždy uveřejněny v programu)

pondělí	19.00	schůzka mládeže
3. pondělí v měsíci	18.00	filmový klub
úterý	15.00	biblická hodina pro děti
1. úterý v měsíci	19.30	biblická hodina pro st. mládež a třicátníky
čtvrtek	17.30	biblická hodina pro dospělé
2. čtvrtek v měsíci	14.00	schůzka seniorů
3. čtvrtek v měsíci	20.00	setkání třicátníků

Letos nám jimi sloužil bratr farář Baštecký, kterého známe z doby jeho působení v našem sboru, ve druhém týdnu pobytu to byl farář Jiří Kabíček. Další sou-

částí programu jsou i různé přednášky nebo koncerty, dopolední či odpolední čtení, táborák s opékáním uzenin a menší výlety po okolí. V této sezóně však nejvíc přitahuje možnost sbírání hub v okolních lesích, takže všude po chodbách to voní sušícími se nebo smaženými houbami. Pro zdatnější chodce je moc pěkný výlet podél řeky

Doubravky, která protéká hlubokým údolím mezi skalami, nebo značenými cestami mezi lesy do okolních vesnic, z některých je možno vrátit se zpět vlakem.

Velmi zdařilý byl letos celodenní výlet do Nového Města na Moravě a Jimramova. V Novém Městě jsme navštívili místní muzeum i galerii a prohlédli si některé památné budovy na náměstí i pěkný evangelický kostel. Na faře jsme pak vyslechli pohnutou historii sboru od doby toleranční a také jsme se tu dobře naobědvali. V muzeu v Jimramově, které se nachází v bývalé staré škole, je výstava knih z tvorby bratrů Mrštíků, kteří odtud pocházeli, a také mnohá různá vydání Karafiátových „Broučků“, zdejšího rodáka. V tomto muzeu jsme se mohli i seznámit s historií vzniku a těžkých začátků působení okolních tolerančních sborů.

Jedno nedělní odpoledne jsme někteří zajeli do Hlinska, kde ve skanzenu zvaném „Betlém“ probíhaly folklorní slavnosti a shlédli vystoupení tanečních a pěveckých souborů v lidových krojích. Nejvíc se mi líbila jedna skupina ze Slovenska, svým temperamentním projevem předčila všechny ostatní. V okolních stáncích jsem nakoupila nějaké koření a „štramberské uši“, abych přivezla nějaký dárek.

Počasí nám přálo a pobyt splnil naše očekávání. Ještě poslední den ráno jsme si došly s Hankou natrhat miskou ostružin, kterých tam v lese roste hodně. Doma z nich byly moc dobré kynuté knedlíky, skoro jako borůvkové. Takže také doporučuji.

Jiřina Adamcová

Informace o práci komise synodu „Cesta církve v letech 1945-1989“ a velmi naléhavá žádost o pomoc

Vážení bratři, vážené sestry,

letošním rokem se pro každého z nás, pro naši církev, pro naši společnost i pro některé okolní země dovrší dvacet let politicky svobodného života. Ze současného stavu světa, ani z toho, jak to v naší zemi po dvaceti letech svobody vypadá, nemusíme pocítovat žádnou velkou radost. To ale neznamená, že bychom směli přestat být za vnější svobodu vděční, a že bychom neměli dále usilovat o nápravu věcí lidských.

Výchozí otázkou však je, jak to bylo za ne-svobody s naší vnitřní svobodou? Případně, jak dalece jsme byli stateční, nebo lhostejní, nebo ustrašení. Dnes bychom měli být hotovi podívat se zevrubně a pravdivě na to, jak církev prošla obdobím mezi roky 1948 – 1989. My starší, službou i věkem, bychom neměli okřikovat své špatné svědomí z toho, jak se komunistickému režimu dařilo nás zastrašit. Vy věkem i službou mladší se nepřestávejte zajímat o to, jaké mechanismy rozvíjela totalitní moc. Zájem o to a vědomí, jaké to v totalitním režimu bylo, jsou nejlepší prevencí před tím, aby se smutná historie neopakovala.

Komise „Cesta církve od roku 1945 do roku 1989“ se na základě zadání synodu pokouší zachytit, jakými cestami kráčela naše církev tímto nesnadným dějinným údobím. Zvláště po vydání *nových církevních zákonů z roku 1949* se církve staly objektem nejen kontroly, ale i manipulace, nátlaku, pomluv a pronásledování ze strany komunistického režimu. (Budiž řečeno, že ještě mnohem hůře, než naše církve, na tom byla v té době církve římskokatolická.)

Komise svou práci chápe též jako splátku dluhu církve vůči svým laikům, především tzv. kulakům a vesnickým boháčům, živnostníkům a podnikatelům a všem dalším obětem „budování socialismu a upev-

ňování míru“, i kdyby při tom „neměl už-
stat kámen na kameni“.

Důležitými zdroji informací jsou dokumenty, které členové komise studují, zapisují a fotografují v badatelných celé řady archivů (Archiv SR, Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek a další). V některých archivních fondech je uloženo mnoho významných a důležitých, dříve utajovaných materiálů, v nichž se dá mnohé dohledat. Tyto materiály však ani zdaleka nezachycují celou šíři, rozmanitost a často i škodolibost všech forem represe, jimiž režim tlačil na církve a na jednotlivé její údy. Neméně důležitými zdroji informací jsou proto i **pamětníci, jejich vzpomínky, případně zápisy.**

Výsledky práce komise budou uveřejněny ve svazcích *Knížnice studijních textů ČCE*. První díl je připravován k vydání letos na podzim. Bude obsahovat několik již zpracovaných témat. Pro zpracování některých dalších závažných témat však komise nemá dostatek podkladů. **Potřebuje proto spolupráci a pomoc všech pamětníků, kteří v církvi žijí a pamatují si události ve sborech a rodinách v průběhu více jak padesáti let.**

Žádáme vás o pomoc a spolupráci v těch záležitostech a kategoriích osob, o něž se jedná:

1) Komise dokumentuje a zpracovává případy **pronásledování a represe farářů** naší církve. Jedná se v první řadě o bratry, kteří prošli komunistickými kriminály (bylo jich čtrnáct), dále o bratry, kteří byli zařazeni do PTP a také o bratry a sestry, kteří ztratili „státní souhlas“. Pokud jde o tuto kategorii, je poměrně dobrý přehled, kromě všech, kteří byli v PTP.

2) **Ovšem, mnohem více než farářů, bylo v našich sborech pronásledovaných, vyšetřovaných a vězněných laiků. Nejpočetnější mezi nimi byli soukromí zemědělci, živnostníci, úředníci a státní zaměstnanci. Tyto případy zatím podchyceny nejsou a komise se bez pomoci pamětníků v našich sborech neobejde.**

3) Dále jde o ty údy církve, kteří v důsledku kádrování a represe křesťanů ztratili zaměstnání, nebo nemohli studovat. V těchto případech se opět ví spíše jen o farářích, kteří ztratili souhlas a tím pádem i své zaměstnání. Neví se však o všech evangelických učitelích a pracovnících jiných oborů, kteří byli v našich sborech pro své „náboženské předsudky“ postiženi ztrátou svého zaměstnání, nebo jinou represí. **Také zde je komise odkázána na pomoc pamětníků.**

4) Komise by též ráda podala svědectví o **rezistenci a bratrské solidaritě** v církvi, o tom, že mnozí nepodlehli režimní manipulaci. Především ve sborech probíhal zápas o věrnost na bytostné úrovni. Jedná se o **dokumentování kritických vystoupení vůči totalitnímu režimu, o protestní, nebo solidarizační dopisy podepsované členy sborů a pod.** Jde především o non-konformní postoje zaujímané mnohými staršovstvy i jednotlivými členy našich sborů, když byli svědky konkrétní náboženské i občanské diskriminace, či přímo pronásledování.

Uvítali bychom, kdyby byl v každém staršovstvu určen odpovědný člen sboru, který by sám měl zájem zmapovat ve sboru výše zmíněné oblasti a účastníky represí i rezistence a solidarity (sborový kronikář, pamětník, historik...). Tento důvěrník by měl spolu s dalšími pamětníky sepsat **jména a data narození osob, jejichž kauzy obsažené ve výše zmíněných bodech 1.–4. by komise měla dokumentovat.** Když se nikdo takový nenajde, měl by se toho ujmout farář/ka s kurátorem/kou. Opravdu – stačí jména, data a stručný popis kauzy – ostatní se dá doplnit studiem v archívech. Velmi vítané by také byly jakékoli **pisemné dokumenty** (především soudní spisy, ale i různá předvolání, posudky a podobně, též i zápisy ze schůzí staršovstva, nebo ze sborové kroniky). Je možno také přímo **oslovit oběti represí a jejich rodinné příslušníky**, zda nesepsali paměti, nebo je povzbudit, aby je sepsali. Také je možné vyprávění pamětníků natočit na záznamové zařízení.

Od jednotlivců a jejich rodin, v různé míře pronásledovaných komunistickým režimem, církev často odvracela svou tvář. Touto dokumentací jen částečně splatíme dluh a uctíme památku obětí komunistického režimu v našich sborech.

Vše, co bude komisi poskytnuto, bude okopírováno a v pořádku vráceno. Veškeré materiály které má a bude mít komise k dispozici, budou po skončení práce komise uloženy do Archivu ČCE, který je v ústředí církve. S materiály a sděleními, které budou obsahovat osobní data, bude nakládáno v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Prosíme přiložte srdce i mysl k těmto věcem.

Sjezd (nejen) evangelické mládeže Pod vlivem

Kolín 25. 9. - 28. 9. 2009

V pátek 25. září jsme vyjeli v početné skupině z Prahy do Kolína, kde jsme se všichni úspěšně přihlásili na stejnou školu. Nastal první večer a hned změna oproti minulým sjezdům: Program mládež sobě, ve kterém hráli různé mládeže (např. z Nuslí, Nového Města) místo dřívějších večerů, kdy bylo jedno divadlo. A tento večer nebyl vůbec špatný. Den byl (jako každý) ukončen pobožností.

Dopoledne (po pobožnosti) byla hlavní přednáška Jana Keřkovského na téma Pod vlivem, která byla výborná. V průběhu celého dne byly tři časy, kdy jsme si mohli vybrat z několika přednášek či dílen. Já třeba navštívil přednášku Ivo Mareše Pod vlivem reklamy, která byla velmi zajímavá. Večer přijel herec s velkým H Dušek a svým vystoupením doslova uchvátil celý sál. Poté se hodně lidí odebralo do PUBu, který byl letos v nádherných prostorách Starých lázní, kde každý večer hrály kapely z Čáslavi a okolí a dotvářely dobrou atmosféru.

V neděli byly bohoslužby s doprovodem originálního sjezdového orchestru a pěveckého sboru, což je vždy zážitek. Bohoslužby s vysluhováním Večere Páně vedli Jan Keřkovský a Štěpán Brodský. Dopoledne už byla zase možnost vybrat si ve dvou časech programy a dílny (já jsem navštívil přednášku Martina Balcara o komunikačních sereverech, která byla bravurní), večer se mohlo navštívit několik koncertů, například Canticy a večer v hlavním sále hráli někteří zajímaví folkaři. Tento den byl PUB přesunut do jiných prostor stejné budovy z důvodu konání festivalu nezávislého na sjezdu.

V pondělí bylo dopoledne ohlédnutí za sjezdem, kdy se promítaly fotky, představovaly dílny a dražilo logo, za které se nakonec zaplatilo 3700 Kč! Následoval happening na náměstí, kterému jsem už ale nebyl přítomen, protože jsem se děl ve vlaku do Prahy.

Letos byla ještě jedna novinka, a to celosjezdová hra, kdy každý účastník Sjezdu měl na začátku kolíček a snažil se ho druhému připnout na oděv tak, aby si toho dotyčný nevyšiml. Cílem bylo nemít na sobě žádný kolíček. Myslím, že to bylo dobré sjezdové zpestření. Celý sjezd byl velmi vydařený, ačkoli se mi zdálo, že lidí bylo méně než minule, ale moc to nebylo znát. Nelitoval jsem prodlouženého víkendu v Kolíně a myslím, že na lidi a celou akci budu dlouho vzpomínat.

Daniel Ort

Recept: **Arroz de pato**

Ráda bych vám napsala recept, lehce exotický, leč nenáročný na suroviny. Jmenuje se Arroz de pato (ahoš de patou), v překladu z portugalského je to Kachní rýže. Mám ho od své kamarádky, která má za muže Portugalce. Musím říct, že jsme si ho oblíbili všichni v rodině.

1 kachnu
2 hrnky rýže (výborná je jasmínová)
8 hrnků vývaru z kachny
1 klobása (dle chuti)
sůl
pepř

Postup:

- kachnu si rozporcuji na čtvrtky, dám do hrnce s vodou, přidám sůl, pepř a nechám vařit.
- po uvaření, vyndáme kachnu, maso obereme
- do hrnce dáme rýži a přidáme 8 hrnků vývaru z kachny, necháme vařit, tak aby byla rýže hodně měkká
- po té smícháme uvařenou rýži s masem, vložíme do zapékací mísy,
- navrch poklademe kolečka klobásy a zapečeme v troubě a si 25 minut.

Dobrou chuť! Lucie Kutová

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulska 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb. mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing. Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč